

КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

Сучасне суспільство вимагає від молодого фахівця готовності до вирішення проблем теоретичної і практичної значущості, подальшого професійного та кар'єрного росту, конкурентоспроможності в умовах ринку праці. Передбачається, що успішний молодий спеціаліст має низку професійно - орієнтованих компетентностей та комунікативних умінь.

Питанням розвитку комунікативних умінь і навичок в свій час приділяли увагу такі видатні педагоги як К. Ушинський, С. Русова, М. Драгоманов, В. Сухомлинський. Над проблемою формування комунікативних умінь і навичок працювали І. Зимняя, І. Зюзюн, А. Капська, О. Леонтьєв, О. Потєбня, Л. Щєрба. Проблемі формування комунікативної компетентності присвятили свої наукові розвідки такі сучасні лінгвісти як А. Богуш Є. Єгорова, Т. Симоненко, О. Семенов. Вчені І. Бєх, М. Лісіна, І. Луценко], О. Смірнова, Т. Піроженко, виокремлюють психолого-педагогічні аспекти питання комунікативного компоненту як складової професійної компетентності та наголошують на наявності потреби у комунікативній взаємодії як обов'язковій складовій діяльності фахівця.

Професійна компетентність - це здатність особистості вирішувати професійні проблеми і завдання, що виникають в реальних ситуаціях професійної діяльності, з використанням знань, професійного і життєвого досвіду, цінностей і схильностей.

У сфері професійної діяльності дуже багато залежить від вміння реалізувати себе через спілкування: встановлення ділових відносин, вступити в контакт і вийти з нього, повідомити або роз'яснити свої думки і пропозиції; адекватно зрозуміти своїх колег, керівників і підлеглих, конструктивно вирішити конфлікт або зняти напруження у стосунках.

Тому випускник коледжу повинен мати високий рівень комунікативної компетентності для здійснення поточних завдань професійного характеру, майбутнього поступу і рівня досягнень.

Ключовою компетенцією професійної компетентності фахівця будь-якого профілю є комунікативна компетенція - навички спілкування в професійних ситуаціях: формування таких професійно-ділових якостей як відповідальність, працьовитість, ініціативність, креативність, гнучкість мислення при виборі методів роботи, ентузіазм, самовладання і соціальна активність.

Отже, вирішуючи комунікативну задачу, сучасний фахівець повинен вміти вислухати і зрозуміти співрозмовника, аргументовано висловити свою позицію, довести або спростувати той чи інший факт, формуючи при цьому свої ідеї чітко і логічно.

Особливої уваги потребують такі форми міжкультурної професійної комунікації, як ведення переписки, ділової бесіди по телефону, наради і

прес-конференції, переговори і презентації, а також повсякденне спілкування з колегами.

Усвідомивши, що знання і кваліфікація стають пріоритетними цінностями в житті людини в умовах інформаційного суспільства, сучасний фахівець повинен прагнути бути в курсі розвитку своєї професійної області в світовій практиці, тому формування комунікативної компетентності не може здійснюватися без наявності соціокультурного компонента. Розширення взаємодії культур і народів робить особливо актуальним питання про культурні відмінності. Стає важливим вміння визначити культурні особливості народів, щоб зрозуміти один одного і сприяти успішному спілкуванню.

Звідси випливає, що необхідно цілеспрямовано вчитися ефективної міжкультурної комунікації. Це означає, що студентам необхідно знайомитися з культурою інших народів, їх звичаями, традиціями і нормами поведінки.

Ці елементи в процесі навчання сприяють підготовці студентів до ефективних міжнародних контактів на рівні повсякденного міжособистісного спілкування і формують практичні вміння та навички, які дозволяють вільно розуміти представників інших культур.

Таким чином, набуття студентами комунікаційної компетентності сприяє формуванню у них вміння застосовувати навички культури професійного спілкування на практиці; націлюватися на досягнення максимально можливих результатів у ході професійно-комунікативних контактів; швидко налаштовуватися на роботу щодо обговорення проблем, які виникають, та за необхідності переключатися на інші теми; професійно розбиратися в обговорюваних питаннях, говорити по суті, висувати реальні і перспективні пропозиції; об'єктивно оцінювати ситуацію та оперативно реагувати на її зміни; змінювати глибину і коло спілкування; забезпечити досягнення найбільш правильних рішень в процесі обговорення питань, за рахунок високого рівня компетентностей професійної комунікації.

Поступово освоюючи основи комунікативної компетентності, студенти в результаті досягають найвищого ступеня автономності в організації своєї майбутньої діяльності, забезпечивши собі тим самим перший крок до успіху.

ЛІТЕРАТУРА

1. Александрова С. А. Професійно-комунікативна компетентність / С. А. Александрова, І. М. Писаревський; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2010. – 228 с.
2. Денисюк С.Г. Комунікологія : навч. посібник / С. Г. Денисюк. – Вінниця : ВНТУ, 2015.
3. Дороніна М. С. Культура спілкування ділових людей / М. С. Дороніна. – Київ : Academia, 1997.
4. Іванова І. В. Методичні рекомендації щодо опрацювання конкретних ситуацій (кейс-стаді) для студентів усіх спеціальностей / І. В. Іванова, Н. В. Микитенко. – Київ : КНТЕУ, 2002.

5. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: бібліотека з освітньої політики / під ред. О. В. Овчарук. – Київ : К.І.С., 2004. – С. 86–93.

Каськова К.О.

ВСП «Харківський фаховий коледж харчової промисловості ХНТУСГ»

Науковий керівник - викладач Немцова І.В.

СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РІВНЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Студентство в усі часи було символом високої духовності й соціальної активності. Одним з проявів цієї активності є Рада студентського самоврядування коледжу, за допомогою якої виявляються та реалізуються творчі здібності студентів, розвиваються моральні якості, здорова ініціатива.

Домінантною соціокультурної орієнтації сучасного студентства є орієнтація на отримання якісної і престижної освіти як засобу для подальшого успіху в економічній, політичній і громадській діяльності, фактору підвищення власної конкурентоспроможності в системі ринкових і демократичних відносин, кар'єрного росту, підвищення добробуту, утвердження свого статусу в колективі і в суспільстві та соціального престижу[1].

Головна мета студентського самоврядування - забезпечення виконання студентами своїх обов'язків та захисту своїх прав, яке одночасно сприяє гармонійному розвитку особистості студента, формуванню у нього навичок майбутнього організатора, керівника.

До студентського самоврядування приходять студенти активні, амбіційні, зі своїми ідеями та переконаннями. Вони мають можливість пробувати, планувати, помилятися, виправлятися, реалізовуватися та самостверджуватися.

Діяльність студентів активно здійснюється у всіх сферах життєдіяльності коледжу: в освітньому процесі, культурно – масовій діяльності, спорті, пропаганді здорового образу життя, охороні правопорядку тощо. Пропозиції студентів враховуються при вирішенні питань організації, планування і удосконалення освітнього процесу.

Студентська рада організовує студентське дозвілля, проводить благодійні акції, концерти, творчі зустрічі, екскурсійні поїздки, допомагає студентам розкрити свої таланти та реалізувати себе як особистість.

Формуванню у студентів соціокультурного компоненту сприяє знайомство з історією, традиціями, звичками країни, вивчення рідної мови, отримання знань, які можуть стати в пригоді безпосередньо у ситуаціях спілкування. Участь в онлайн-естафеті єдності «Ми-нащадки козацької слави», комплекси заходів присвячених відомим українським поетам, участь у мистецьких заходах сприяють популяризації і збереженню серед студентів культурної спадщини та культурних цінностей України, підвищенню ролі української мови як